

Hromadně vyráběné léčivé přípravky dle SÚKL kódu (ATC v době vykazání)

VERZE 2024-01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Michal Vysoudil ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	
Datum vytvoření dokumentu:	7. 10. 2024
Datum poslední aktualizace:	
Datum a vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů ÚZIS:	18. 10. 2024
Datum schválení poradou vedení ÚZIS:	6. 11. 2024
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	NR-04-18
Klíčová slova:	NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, léčivý přípravek, ATC, veřejné zdravotní pojištění, vykázaná zdravotní péče, kód SÚKL
EuroVoc:	NT1 léčivý přípravek, NT2 státní zdravotní služba
Citace:	Vysoudil M., Jarkovský J., Klika P., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Hromadně vyráběné léčivé přípravky dle SÚKL kódu (ATC v době vykazání). <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2024. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/2199-hromadne-vyrabene-lecive-pripravky-sukl-atc-vykazani-otevrena-data . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/data/2199-hromadne-vyrabene-lecive-pripravky-sukl-atc-vykazani-otevrena-data
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Datová sada umožňuje hodnotit objem léčivých přípravků hrazených z veřejného zdravotního pojištění vydaných nebo podaných (aplikovaných) za posledních pět let. Posledním rokem je časově poslední uzavřený rok. Léčivé přípravky jsou seskupeny podle kódu SÚKL a doplněny o ATC skupinu (anatomicko-terapeuticko-chemická klasifikace léčiv) v době vydání nebo podání léčivého přípravku. Datová sada je sestavena tak, aby bylo možné pro jednotlivé kódy SÚKL, tedy jednotlivé léčivé přípravky, vyhodnotit rovněž počet unikátních pacientů, u kterých bylo léčivo v hodnoceném roce alespoň jedenkrát vykázáno. Dále datová sada podává informace o celkové úhradě za vydané nebo podané léčivé přípravky od zdravotních pojišťoven.

1.2 Základní informace

V rámci zveřejňování dat z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) vznikla datová sada přinářející informace o počtu pacientů s vykázanými léčivými přípravky, objemu předepsaných léčivých přípravků a úhradách za léčivé přípravky z veřejného zdravotního pojištění. Počty jsou členěné podle pohlaví a věku pacienta, dokladu určeného pro styk se zdravotními pojišťovnami, na kterém byl léčivý přípravek vykázáno, a lékařské odbornosti, která léčivý přípravek předepsala, ve formě agregovaných dat na úrovni jednotlivých SÚKL kódů. Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a bude dostupná v národním katalogu.

Jedná se o agregovanou datovou sadu; četnosti vykázaných léčivých přípravků rozdělených dle SÚKL kódu jsou agregované dle charakteristik pacientů, jimž byly vykázáno a dokladů, na nichž byly vykázáno. Smyslem agregace je zmenšit velikost dat při zachování informace o objemu vykazované péče.

Názvy pro jednotlivé kódy SÚKL a další parametry léčivých přípravků jsou k dispozici v [seznamu léčivých přípravků SÚKL](#) a kódy ATC jsou k dispozici v [číselníku ATC skupin](#).

Důležitou informací je, že přiřazená ATC skupina k jednotlivým léčivým přípravkům se vztahuje k datu jejich vydání nebo podání. Zařazení léčivých přípravků (jednotlivých SÚKL kódů) do jednotlivých ATC skupin se v čase může měnit, což tato datová sada nezohledňuje. Pokud má uživatel zájem o datovou sadu, která zohledňuje změnu ATC v čase u jednotlivých léčivých přípravků, resp. sadu, kde je ke každému SÚKL kódu přiřazena ATC skupina aktuální v době vytvoření (či aktualizace) datové sady, má možnost využít datovou sadu Hromadně vyráběné léčivé přípravky dle SÚKL kódu (ATC aktuální): NR-04-20.

Z technického hlediska vzniká tato datová sada kombinací údajů z datové věty AB (hlavičky dokladů o poskytnutých zdravotních službách) a datové věty AC (řádky těchto dokladů s údaji o jednotlivých poskytnutých zdravotních službách) dle Datového rozhraní NRHZS, pro bližší informace viz dokumentaci na webové adrese <https://www.uzis.cz/index.php?pg=registry-sber-dat--narodni-registr-hrazenych-zdravotnich-sluzeb>.

1.3 Interpretace a informační hodnota

Datová sada je odvozena z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), který obsahuje data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Datová sada poskytuje sumární údaje o vydaných nebo podaných (aplikovaných) léčivých přípravcích. V jednotlivých letech je uveden počet unikátních pacientů s předepsaným léčivým přípravkem dle

kódu SÚKL, počet dokladů u těchto pacientů, počet vykázaných balení, počet definovaných denních dávek, počet obvyklých terapeutických denních dávek a také objem úhrad v Kč za vykázané léčivé přípravky ze strany zdravotních pojišťoven. Veškeré informace jsou uvedeny ve stratifikaci dle pohlaví, věkové kategorie, druhu dokladu a lékařské odbornosti, která léčivý přípravek předepsala.

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (věk na pětileté věkové kategorie).

Při přechodu na nižší úroveň (nižší detail) klasifikace léčiv (např. pro souhrn jednotlivých SÚKL kódů v jedné ATC skupině) lze sčítat počty balení, počty definovaných denních dávek, obvyklých terapeutických denních dávek a úhrady z veřejného zdravotního pojištění. Naopak nelze sčítat počty pacientů, jelikož pacient může užívat souběžně různé léčivé přípravky řazené do jedné ATC skupiny a při přechodu na nižší úroveň klasifikace (součtu pacientů přes jednotlivé SÚKL kódy) by mohlo dojít k opakovanému započtení pacienta. Obdobně není vhodné sčítat počty dokladů, protože doklady mohou zahrnovat několik léčivých přípravků.

1.4 Informační limity

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně (např. lékový paušál při hospitalizaci) nejsou v datové sadě k dispozici.

Datová sada zahrnuje pouze standardně hrazené léčivé přípravky z veřejného zdravotního pojištění. Tedy nezahrnuje ty léčivé přípravky, které běžně hrazeny nejsou, ale zdravotní pojišťovny je ve výjimečných případech uhradily.

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob datová sada nezahrnuje léčivé přípravky, které byly vykázané na dokladech, kde byla současně uvedena i jedna z citlivých diagnóz – pohlavní nemoci a žloutenky.

Počty definovaných denních dávek a obvyklých denních terapeutických dávek nejsou stanoveny pro všechny léčivé přípravky.

1.5 Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je sumarizace vykazování léčivého přípravku a jeho další rozbor za použití dostupných kategorizací.

Příklad konkrétního výstupu: Uživatel hodnotí počet vykázaných definovaných denních dávek všech léčivých přípravků spadajících do ATC skupiny A02BC (Inhibitory protonové pumpy) v roce 2023.

1.6 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

1.7 Klíčová slova

NRHVS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, léčivý přípravek, ATC, veřejné zdravotní pojištění, vykázaná zdravotní péče, kód SÚKL

1.8 Klasifikace dle EuroVoc

NT1 léčivý přípravek, NT2 státní zdravotní služba

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 7 582 000
- Počet popisných atributů: 13
- Velikost: 632 MB

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datovou sadu je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregované počty unikátních pacientů s předepsaným léčivem, počty dokladů, sumu vydaných nebo podaných (aplikovaných) balení léčivých přípravků, sumu definovaných denních dávek, sumu obvyklých denních terapeutických dávek a sumu úhrad od zdravotních pojišťoven. Datum vydání nebo podání léčivého přípravku je převedeno na rok, věk pacienta je transformován do 5letých věkových kategorií.

1. Rok

- Název parametru: rok
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: rok vydání nebo podání (aplikace) léčivého přípravku
- Možné hodnoty: poslední uzavřený rok a čtyři předchozí roky (poslední uzavřený rok je vždy o jeden rok nižší než rok zveřejnění datové sady)

2. Druh dokladu

- Název parametru: druh_dokladu
- Datový typ: string
- Popis parametru: druh dokladu, na kterém byl léčivý přípravek vykázan
- Možné hodnoty:
 - 03 – Zvlášť účtované léčivé přípravky a ZP
 - 10 – Recept
 - Ostatní – doklady 37 (Vyúčtování výkonů záchranné služby) a 66 (Jiné zdravotní služby poskytnuté pojištěnci)

3. Kód SÚKL léčivého přípravku

- Název parametru: SUKL_kod
- Datový typ: string
- Popis parametru: kód SÚKL dle seznamu léčivých přípravků SÚKL
- Možné hodnoty: viz [seznam léčivých přípravků SÚKL](#)

4. Kód ATC skupiny léčivého přípravku

- Název parametru: ATC_kod
- Datový typ: string
- Popis parametru: kód ATC skupiny dle číselníku platný v době vykazání léčivého přípravku
- Možné hodnoty: viz [číselník ATC skupin](#)

5. Předepisující odbornost

- Název parametru: odbornost_predepisujici
- Datový typ: string
- Popis parametru: kód lékařské odbornosti, která léčivý přípravek předepsala
- Možné hodnoty: tříznakový kód odbornosti od 001 po 9U9 (je-li k dispozici)

6. Pohlaví

- Název parametru: pohlavi
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: pohlaví pacienta
- Možné hodnoty:
 - 1 – muž
 - 2 – žena
 - 99 – neuvedeno

7. Kód věkové skupiny

- Název parametru: vek_kod
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: kód věkové skupiny podle věku osoby vycházející z číselníku věkových skupin
- Možné hodnoty: kódy věkových skupin vycházející z [číselníku věkových skupin](#); kódy odpovídají hodnotám věku 0–84, 85+ a Neuvedeno

8. Počet unikátních pacientů

- Název parametru: pocet_UOP
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: počet unikátních pacientů, kterým byl vydán nebo podán léčivý přípravek v daném roce
- Možné hodnoty: přirozené číslo

9. Počet balení

- Název parametru: pocet_baleni
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: suma vydaných nebo podaných balení léčivých přípravků v daném roce
- Možné hodnoty: kladné reálné číslo

10. Definované denní dávky

- Název parametru: pocet_DDD
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: suma definovaných denních dávek léčivého přípravku (je-li k dispozici)
- Možné hodnoty: kladné reálné číslo

11. Obvyklé denní terapeutické dávky

- Název parametru: pocet_ODTD
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: suma obvyklých denních terapeutických dávek léčivého přípravku (je-li k dispozici)
- Možné hodnoty: kladné reálné číslo

12. Počet dokladů

- Název parametru: pocet_dokladu
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: počet dokladů u pacientů s vydaným nebo podaným léčivým přípravkem
- Možné hodnoty: přirozené číslo

13. Celková úhrada od zdravotních pojišťoven

- Název parametru: uhrada_ZP
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: celková úhrada v Kč od zdravotních pojišťoven za vydaný nebo podaný léčivý přípravek
- Možné hodnoty: kladné reálné číslo